

1 Maksājuma rīkojuma procedūra

Nošķir Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru un procedūras, kas saistītas ar parāda piedziņu un citām prasībām Nīderlandē. Informāciju par pēdējām minētajām procedūrām skatīt iedaļā "Maza apmēra prasības".

Eiropas maksājuma rīkojuma procedūra (Regula (EK) Nr. 1896/2006, kas stājas spēkā 2008. gada 12. decembrī), turpmāk "EMRP", ļauj atgūt neapstrīdētas pārrobežu prasības civillietās un komercietās, izmantojot vienotu procedūru, kuras pamatā ir standarta veidlapas (<http://www.overheid.nl/>).

Pārrobežu lieta ir strīds, kurā vismaz vienai no pusēm ir domicils vai pastāvīgā dzīvesvieta dalībvalstī, kas nav prasību saņēmušās tiesas atrašanās dalībvalsts. Eiropas maksājuma rīkojuma procedūra ir noteikta finanšu prasību piedziņai par konkrētu summu, kas bija jāsamaksā tajā brīdī, kad tika iesniegts pieteikums Eiropas maksājuma rīkojumam.

Minētā regula ir piemērojama starp visām ES valstīm, izņemot Dāniju. Nīderlande ieviesa 2009. gada 29. maija EMRP regulas īstenošanas likumu (*Uitvoeringswet (EBB-Vo)*), lai īstenotu Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru Nīderlandē.

Nīderlandē nav vienotas procedūras neapstrīdētu pārrobežu finanšu prasību piedziņai. Maksājuma rīkojums tika atcelts 1991. gada beigās, ieviešot kantona tiesas procedūru. Lai puse šādos gadījumos varētu izvirzīt tiesības pret izvairīgu parādnieku, ir vajadzīga tiesas pavēstes procedūra. Skatīt arī sadaļas "Maza apmēra prasības" un "Kā rīkoties?"

Eiropas maksājuma rīkojuma procedūra tika izveidota prasībām, kuru summa pārsniedz EUR 2000.

Visā procedūras gaitā pieteikumu Eiropas maksājuma rīkojumam sagatavo rakstiski, izmantojot standarta veidlapas. Minētās veidlapas ir pieejamas visās oficiālajās valodās Eiropas e-tiesiskuma portāla (<https://e-justice.europa.eu>) sadaļā **Dinamiskās veidlapas**.

Nīderlandē Hāgas rajona tiesa (*Rechtbank*) ir iecelta par kompetento tiesu pieteikumu izskatīšanai Eiropas maksājuma rīkojuma procedūrā. Nīderlande ir izvēlējusies šīs procedūras nolūkos pieņemt tikai veidlapas, kas sagatavotas nīderlandiešu valodā. Tiesa, kas izskata pieteikumu Eiropas maksājuma rīkojumam, iekasē tiesas nodevu. Plašāku informāciju par piemērojamo likmi skatīt tīmekļa vietnē <http://www.rechtspraak.nl/>.

EMRP pieteikums

Pieteikumu Eiropas maksājuma rīkojumam iesniedz Hāgas rajona tiesai, izmantojot **A pieteikuma veidlapu** (<https://e-justice.europa.eu>).

Ja A pieteikuma veidlapa ir aizpildīta nepilnīgi, tiesa izmanto B veidlapu, lai sniegtu prasītājam iespēju noteiktā termiņā papildināt vai labot pieteikumu.

Ja pieteikums atbilst tikai dažiem no paredzētajiem nosacījumiem, tiesa izmanto C veidlapu, lai prasītājam ierosinātu grozījumus sākotnējā pieteikumā.

Prasītājam jāatbild uz šādu ierosinājumu tiesas noteiktajā termiņā. Ja prasītājs pieņem ierosinājumu, tiesa izdod Eiropas maksājuma rīkojumu par pieteikuma daļu, kas ir pieņemama. Prasītājs pēc savas vēlēšanās var mēģināt piedzīt atlikušo prasības daļu saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Ja prasītājs neatbild tiesas noteiktajā termiņā vai atsakās pieņemt ierosinātos grozījumus viņa(-s) sākotnējā pieteikumā, tiesa pilnībā noraida sākotnējo pieteikumu. Ja pieteikuma formāts atbilst visām prasībām, tiesa parasti izdod Eiropas maksājuma rīkojumu 30 dienu laikā (izmantojot E veidlapu).

Iebildums pret EMRP

Tiesa informē atbildētāju par Eiropas maksājuma rīkojumu, to nosūtot pa pastu ierakstītā vēstulē, ko izsniedz pret apstiprinājumu par saņemšanu, vai izmantojot tiesu izpildītāja paziņojumu. Atbildētāju informē, ka viņam(-ai) ir šādas iespējas:

samaksāt prasītājam maksājuma rīkojumā norādīto summu vai

30 dienu laikā no rīkojuma izsniegšanas vai paziņošanas atbildētājam iesniegt paziņojumu par iebildumu, izmantojot standarta F veidlapu.

Ja tiek iesniegts paziņojums par iebildumu, Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru izbeidz. Tad procedūru turpina saskaņā ar valsts procesuālo tiesību aktu normām (skatīt arī 1.7. iedaļu). Ja atbildētājs neiesniedz paziņojumu par iebildumu noteiktajā termiņā, izcelsmes tiesa paziņo, ka Eiropas maksājuma rīkojums ir izpildāms (izmantojot standarta G veidlapu), un nosūta šādu paziņojumu prasītājam.

Maksājuma rīkojumu, kas paziņots par izpildāmu izcelsmes dalībvalstī, atzīst un var izpildīt ikvienā dalībvalstī, un tam nav vajadzīga izpildāmības deklarācija.

1.1 Procedūras darbības joma

Eiropas maksājuma rīkojumu var pieprasīt par finanšu prasībām civillietās un komercietās, kurām iestāties samaksas termiņš un kuras pēc būtības ir "pārrobežu prasības" (skatīt arī 1.1.1. iedaļu). Pārrobežu prasība pastāv tad, ja kreditora un parādnieka domicils ir dažādās ES dalībvalstīs.

1.1.1 Uz kādām prasībām procedūra attiecas (piemēram, tikai uz naudas prasībām, tikai uz līgumpamatotām prasībām utt.)?

Eiropas maksājuma rīkojuma materiālā piemērošanas joma ir civillietas un komercietas. Eiropas maksājuma rīkojuma piemērošanas joma neietver šādas lietas:

ieņēmumu lietas;

muitas lietas;

administratīvas lietas;

lietas saistībā ar valsts atbildību;

lietas maksātnespējas tiesību, laulāto mantisko attiecību tiesību, mantojuma tiesību un sociālā nodrošinājumā jomā; un

lietas, kas attiecas uz ārpuslīgumiskām saistībām (jo īpaši uz prettiesisku darbību pamata), izņemot, ja uz tām attiecas nolīgums starp pusēm vai ir notikusi parāda piedzišana vai ja tās attiecas uz nomaksātiem parādiem, kas izriet no kopīpašuma tiesībām.

1.1.2 Vai prasību summai ir maksimālais apmērs?

Attiecībā uz Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru vai iekšējām parāda piedziņas procedūrām maksimālo ierobežojumu nepiemēro.

1.1.3 Procedūras izmantošana ir obligāta vai izvēles?

Eiropas maksājuma rīkojuma procedūra nav obligāta.

1.1.4 Vai procedūru var piemērot, ja atbildētājs dzīvo citā dalībvalstī vai trešā valstī?

Ja spriedumu paredzēts izpildīt valstī ārpus ES, tas, vai maksājuma rīkojuma procedūru var īstenot un — ja to var īstenot — vai Eiropas maksājuma rīkojumu var izpildīt, ir atkarīgs no attiecīgās valsts starptautiskajām privāttiesībām. Daudzos gadījumos būs vajadzīgs izpildu dokuments (*exequatur*).

1.2 Kompetentā tiesa

Nīderlandē Hāgas rajona tiesa ir iecelta par kompetento tiesu pieteikumu izskatīšanai Eiropas maksājuma rīkojuma procedūrā. Nīderlandē ir izvēlējusies šīs procedūras nolūkos pieņemt tikai veidlapas, kas sagatavotas nīderlandiešu valodā. Iesniedzot pieteikumu Eiropas maksājuma rīkojumam, prasītājam ir jāmaksā tiesas nodevas. Piemērojamo likmi skatīt tīmekļa vietnē <http://www.rechtspraak.nl/>.

1.3 Oficiālās prasības

Eiropas maksājuma rīkojums jāizdod pēc iespējas drīz un jebkurā gadījumā 30 dienu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas.

Pieteikumu Eiropas maksājuma rīkojumam iesniedz, izmantojot **standarta A veidlapu** (<https://e-justice.europa.eu>). Nīderlandē ir izvēlējusies pieņemt tikai veidlapas, kas sagatavotas nīderlandiešu valodā.

Pieteikuma veidlapu var iesniegt papīra formātā vai izmantojot jebkurus citus tiesas atzītus saziņas līdzekļus.

Pamatojoties uz EMRP regulas 7. panta 2. punktu, pieteikumā jānorāda:

- vārdi/nosaukumi un adreses — pusēm un tiesai, kurā pieteikumu iesniedz;
- prasības summa;
- ja ir pieprasīti procenti — procentu likme un laikposms, par kuru procenti prasīti;
- prasības ierosināšanas iemesls, tostarp to apstākļu apraksts, kas ir prasības pamatā;
- pierādījumu apraksts;
- jurisdikcijas pamati; un
- lietas pārrobežu būtība.

Eiropas maksājuma rīkojuma procedūrā prasītājam jāapliecina, ka viņš(-a) ir aizpildījis A veidlapu patiesi un labticīgi. Eiropas maksājuma rīkojumu izdod, pamatojoties vienīgi uz prasītāja sniegto informāciju, un tiesa to nepārbauda.

Eiropas maksājuma rīkojumu paziņo atbildētājam, to nosūtot pa pastu ierakstītā vēstulē, ko izsniedz pret apstiprinājumu par saņemšanu, vai izmantojot tiesu izpildītāja paziņojumu. Apstiprinājuma par saņemšanu nosūtīšana atpakaļ tiesas kancelejai ļauj tiesai noteikt, vai Eiropas maksājuma rīkojumu var paziņot par provizoriski izpildāmu. Ja rīkojumu izsniedz ar tiesu izpildītāja paziņojumu, tiesa šim nolūkam piesaista tiesu izpildītāju.

1.3.1 Vai jāizmanto standarta veidlapas? Ja jā – kur var saņemt šādu veidlapu?

Jā, standarta veidlapu izmantošana ir obligāta Eiropas maksājuma rīkojuma procedūrā. Veidlapas var lejupielādēt tīmekļa vietnē <https://e-justice.europa.eu>.

1.3.2 Vai mani jāpārstāv advokātam?

Nē, Eiropas maksājuma rīkojuma procedūrā advokāta pārstāvība nav vajadzīga, un pusēm nav jāierodas tiesā. Ja tiek īstenota parāda piedziņas procedūra Nīderlandē, tas, vai ir vajadzīga advokāta pārstāvība, ir atkarīgs no procedūras veida un prasības līmeņa. Skatīt arī sadaļas "Maza apmēra prasības" un "Prasības iesniegšana tiesā".

1.3.3 Cik sīki izklāstītam jābūt prasības pamatojumam?

Prasības iemesls, tostarp prasības pamatā esošo pierādījumu izklāsts, ir jāiekļauj Eiropas maksājuma rīkojuma procedūras standarta A veidlapā, tomēr sīkāks izklāsts nav vajadzīgs.

1.3.4 Vai jāiesniedz rakstiski prasības pierādījumi? Ja jā – kādus dokumentus atzīt par pierādījumu?

Principā nav vajadzības sniegt plašāku prasības pamatojumu Eiropas maksājuma rīkojuma procedūrā. Pieejamie pierādījumi ir jāizklāsta A veidlapā.

1.4 Pieteikuma noraidīšana

Pieteikumu noraida, ja tas neatbilst noteiktajām prasībām. Ja pieteikums Eiropas maksājuma rīkojumam atbilst tikai dažām noteiktajām prasībām, prasītājam tiek dota iespēja papildināt vai labot pieteikumu vai pieņemt tiesas ierosinātos labojumus. Ja prasītājs nenosūta atbildi tiesas norādītajā termiņā vai noraida tiesas ierosinājumu, tiesa pilnībā noraida pieteikumu Eiropas maksājuma rīkojumam. Pieteikuma noraidījumu nav tiesības pārsūdzēt. Tomēr prasītājs joprojām var uzturēt savu prasību, iesniedzot citu pieteikumu Eiropas maksājuma rīkojumam vai izmantojot citu procedūru, kas paredzēta dalībvalsts tiesību aktos.

1.5 Apelācijas sūdzības

Pārsūdzēšanas tiesību nav. Tomēr atbildētājam ir iespēja pieprasīt pārskatīšanu. Vairāk informācijas skatīt 1.8. iedaļā. Attiecībā uz procedūru Nīderlandē pārsūdzēšanas tiesības principā ir pieejamas.

1.6 Paziņojums par iebildumu

Atbildētājs var iesniegt paziņojumu par iebildumu 30 dienu laikā no maksājuma rīkojuma izsniegšanas vai paziņošanas. Atbildētājam minētais iebildums jāiesniedz, izmantojot standarta F veidlapu (<https://e-justice.europa.eu>), un tas ir vajadzīgs tikai, lai apstrīdētu prasību. Plašāks pamatojums nav vajadzīgs.

1.7 Paziņojuma par iebildumu sekas

Ja atbildētājs iesniedz paziņojumu par iebildumu noteiktajā termiņā (30 dienu laikā), izmantojot standarta F veidlapu, Eiropas maksājuma rīkojuma procedūra tiek izbeigta. Tad procedūra tiek turpināta vispārējā pamattiesvedībā, izņemot, ja prasītājs pieteikuma Eiropas maksājuma rīkojumam papildinājumā iebilst pret pārcelšanu uz vispārēju civilprocesu. Prasītājs var par to informēt vēlāk, tomēr tas jāizdara pirms rīkojuma izdošanas (EMRP regulas 7. panta 4. punkts).

1.8 Paziņojuma par iebildumu neesamības sekas

Ja atbildētājs neiesniedz paziņojumu par iebildumu 30 dienu laikā, tiesa pēc savas iniciatīvas izmanto standarta G veidlapu, lai paziņotu, ka Eiropas maksājuma rīkojums ir izpildāms, un nosūta izpildāmo Eiropas maksājuma rīkojumu prasītājam. Maksājuma rīkojums, kas paziņots par izpildāmu, ir izpildāms jebkurā dalībvalstī, tam nav vajadzīga izpildāmības deklarācija. EMRP regulas īstenošanas likuma 9. pants paredz atbildētājam iespēju iesniegt pieteikumu par pārskatīšanu (skatīt arī 1.8.2. iedaļu).

1.8.1 Kas jā dara, lai panāktu izpildāmu tiesas lēmumu?

Eiropas maksājuma rīkojuma izpildi reglamentē izpildes dalībvalsts tiesību akti, ja vien EMRP regulā nav paredzēts citādi. Eiropas maksājuma rīkojuma, ko izcelsmes tiesa paziņojusi par izpildāmu, kopija jāiesniedz tiesai vai izpildes iestādei. Minētajam dokumentam ir jāatbilst nosacījumiem, kuriem jābūt izpildītiem, lai varētu pārliecināties par tā autentiskumu. Jābūt arī iesniegtam Eiropas maksājuma rīkojuma tulkojumam nīderlandiešu valodā.

Izpildes posmā izpildi var noraidīt tikai, pamatojoties uz atbildētāja pieteikumu. Šāda noraidīšana ir iespējama, ja Eiropas maksājuma rīkojums ir pretrunā agrākam lēmumam vai rīkojumam, kas iepriekš izdots jebkurā dalībvalstī vai trešā valstī. Šādam agrākam lēmumam (vai rīkojumam) jābūt saistītam ar to pašu rīcības iemeslu, un tam jāatbilst nosacījumiem, kas vajadzīgi izpildes dalībvalstī, un pretrunīgums nedrīkst būt par iemeslu iebildumam izcelsmes dalībvalsts tiesvedībā.

Izpildi atsaka, ja atbildētājs jau ir samaksājis Eiropas maksājuma rīkojumā piespriesto summu. Nekādi apstākļi nevar būt par pamatu Eiropas maksājuma rīkojuma pārskatīšanai tiesā pēc būtības.

1.8.2 Vai šis lēmums ir galīgs, vai arī atbildētājam ir dota iespēja lēmumu pārsūdzēt?

Eiropas maksājuma rīkojums ir galīgs, izņemot, ja atbildētājs iesniedz pieteikumu par tā pārskatīšanu.

Šāda iespēja ir paredzēta EMRP regulas īstenošanas likuma 9. pantā. Tas nozīmē, ka konkrētos apstākļos atbildētājs var lūgt izcelsmes tiesai Eiropas maksājuma rīkojuma pārskatīšanu pat pēc tam, kad ir beidzies 30 dienu termiņš paziņojuma par iebildumu iesniegšanai. Šāds pieteikums jāiesniedz četru nedēļu laikā no maksājuma rīkojuma paziņošanas atbildētājam, no brīža, kad beiguši pastāvēt izņēmuma apstākļi, kas lieguši iesniegt iebildumu, vai no brīža, kad atbildētājs uzzinājis, ka Eiropas maksājuma rīkojums ir izdots acīmredzami nepareizi.

Lapa atjaunināta: 01/10/2019

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autoritātes noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.